

STATE LEVEL SSLC PREPARATORY EXAMINATION, FEBRUARY - 2020

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಿದ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಎಸ್. ಪೂರ್ವಸಿಧ್ಯತಾ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಫೆಬ್ರುವರಿ - 2020

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 01-K

Code No. : 01-K

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ – ಕನ್ನಡ

Subject : First Language - KANNADA

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂತರಳು : 100]

[Max. Marks : 100

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ

I. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಪ್ರೋಫೆ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಅಯ್ದುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅರಿಸಿ, ಕ್ರಮಾಕ್ಷರದೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ

$6 \times 1 = 6$

1. 'ದಿಗಂತ' ಪದವು ಈ ಸಂಧಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ :

(ಎ) ಆದೇಶ ಸಂಧಿ

(ಬಿ) ಗುಣ ಸಂಧಿ

(ಸಿ) ಜಶ್ವಾ ಸಂಧಿ

(ಡಿ) ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿ

ಉತ್ತರ: (ಸಿ) ಜಶ್ವಾ ಸಂಧಿ

2. ಒಂದು ಪದವನ್ನೋ, ವಾಕ್ಯವನ್ನೋ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದವನ್ನೋ, ವಾಕ್ಯವನ್ನೋ ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಜಿಹ್ವೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

(ಎ) ಅರ್ಥವಿರಾಮ

(ಬಿ) ಆವರಣ

(ಸಿ) ಉದ್ದರಣ

(ಡಿ) ಅಲ್ಪವಿರಾಮ

ಉತ್ತರ: (ಬಿ) ಆವರಣ

3. ರೂಢನಾಮಪದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾದ ಪದವಿದು ;

(ಎ) ನದಿ

(ಬಿ) ವಿಜ್ಞಾನಿ

(ಸಿ) ಕುರುಡ

(ಡಿ) ಶಂಕರ

ಉತ್ತರ: (ಎ) ನದಿ

4. ‘ಗಿರಿವನದುಗಣಗಳು’ ಪದದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾಸ ;

(ಎ) ತತ್ವರೂಪ ಸಮಾಸ

(ಬಿ) ದ್ವಂಡ ಸಮಾಸ

(ಸಿ) ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ

(ಡಿ) ಬಹುವ್ಯೇಹಿ ಸಮಾಸ

ಉತ್ತರ: (ಬಿ) ದ್ವಂಡ ಸಮಾಸ

5. ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಹಬ್ಬಿತ್ತು; ಆದರಿಂದ ವೀರೇಶ್ವರ ಪಾಠಕೋರವರು ಮಲೇರಿಯಾದಿಂದ ಬಳಲಬೇಕಾಯಿತು. - ಈ ವಾಕ್ಯವು

(ಎ) ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ

(ಬಿ) ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯ

(ಸಿ) ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯ

(ಡಿ) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ

ಉತ್ತರ: (ಬಿ) ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯ

6. ಸಂಬಂಧಾರ್ಥಕಾವೃಯಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾದ ಪದವಿದು ;

(ಎ) ಚೆನ್ನಾಗಿ

(ಬಿ) ಸಾಕು

(ಸಿ) ಸುಯ್ಯನೆ

(ಡಿ) ಅಧವಾ

ಉತ್ತರ: (ಡಿ) ಅಧವಾ

II. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ ಸಂಬಂಧೀ ಪದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ : $4 \times 1 = 4$

7. ವಂಧಾ : ಬಂಜೆ :: ವ್ಯಯ : ಬೀಯ

8. ಆಮಾನತು : ಅರಣಿ :: ಬಂದೂಕು : ಉದ್ದೂಕ

9. ಕೃತಿಮು : ಮೋಸ :: ಕೊಮೆ : ಸ್ವೇಚ್ಚ , ಗೆಳಿತನ

10. ಸಿರಿತನ : ತದ್ದಿತಾಂತ ಭಾವನಾಮ : ಅಂಜಿಕ : ಕೃದಂತಭಾವ ನಾಮ

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ : $7 \times 1 = 7$

11. ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಶಬರಿ ಏನೇನನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಳು ?

ಉತ್ತರ: ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಶಬರಿ ಪರಿಮಳದ ಹೂವು, ರುಚಿಕರವಾದ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲುಗಳು ಮತ್ತು ಮಧುಪರ್ಕ ಎಂಬ ಪಾನಿಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಳು.

12. ಆಂಗ್ಲರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವೈಭವವು ಲಂಡನ್ನಿನ ಯಾವ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ?

ಉತ್ತರ: ಆಂಗ್ಲರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವೈಭವವು ಲಂಡನ್ನಿನ ಚೆರಿಂಗ್ ಕ್ರಾಸ್ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

13. ಶಾನುಭೋಗರು ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಗೆ ಏಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ?

ಉತ್ತರ: ಶಾನುಭೋಗರು ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಗೆ ಇರಸಾಲಿಗೆ(ಕಂದಾಯದ ಹಣ ಕಟ್ಟಲು) ಹೋಗಿದ್ದರು.

14. ದುಷ್ಪಬುದ್ದಿಯ ತಂದೆಯ ಹೆಸರೇನು ?

ಉತ್ತರ: ದುಷ್ಪಬುದ್ದಿಯ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ಪ್ರೇಮಮತಿ.

15. ಹಕ್ಕಿ ಯಾವ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ?

ಉತ್ತರ: ಹಕ್ಕಿ ಎವೆ ತೆರೆದಿಕ್ಕುವ ಹೊತ್ತಿನ ಒಳಗೆ ಗಾವುದ ಗಾವುದ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ.

16. ದ್ರೋಣನು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಅಶ್ವತಾಮನೊಡಗೂಡಿ ಯಾರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು ?

ಉತ್ತರ: ದ್ರೋಣನು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಅಶ್ವತಾಮನೊಡಗೂಡಿ ಪರುಶುರಾಮರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು.

17. ಕವಯಿತ್ರಿ ವಿಜಯಶ್ರೀ ಸಬರದ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಒಡೆಯನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು ಹೇಗೆ ನಿಂತವೆ ?

ಉತ್ತರ: ಕವಯಿತ್ರಿ ವಿಜಯಶ್ರೀ ಸಬರದ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಒಡೆಯನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು ಮೈ ತುಂಬಿ ನಿಂತವೆ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ :

10x2=20

18. ಆಂಗ್ಡರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸತ್ಯರಿಸುವ ಪರಿಯನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಹೇಗೆ ವೃಕ್ಷಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಉತ್ತರ: ಆಂಗ್ಡರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಲಂಡನ್‌ನ ಉಪಹಾರಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಣಿಗಳಾಗಿ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನ್‌ಸ್ಟ್ರೀ ಆಗಿ, ಕಾರಕೋನರಾಗಿ (ಗುಮಾಸ್ತರು), ಹಾಗೂ ಸಿನಿಮಾ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಜಾಗವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿಯುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ಸತ್ಯರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಲೇಖಿಕರು ವೃಕ್ಷಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

19. ಹಲಿಯು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಕೊಲ್ಲುದಿರಲು ಕಾರಣಗಳೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಭರತವಿಂಡದ ಹಲಿಗಳ ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತವೆ. ಯಾವ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನಂಥ ದೊರೆಗಳು ಆಳಿದರೋ, ಮಹಾರಾಜೆ ವೇದವ್ಯಾಸರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಭಗವಿಂತೆಯಂಥ ಗ್ರಂಥ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿಕೊಂಡೇ, ಇಂತಹ ಈ ಭರತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಹಲಿಗಳು ಅಧರ್ಮದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಭರತವಿಂಡದ ಹಲಿಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಶತ್ರುವನ್ನಾದರೂ ಸರಿಯೇ, ಆತ ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿರುವಾಗ ಕೊಲ್ಲುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳು ಹಲಿಯು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಕೊಲ್ಲುದಿರಲು ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ.

20. ಅರಸ ವೃಷಭಾಂಕನು ಆಶ್ವಯಂಗೋಳ್ಳಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ: ವೃಷಭಾಂಕ ಅರಸನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ರತ್ನಗಂಬಳನ್ನು ಸುಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಯ ತಾಯಿ ಯಶೋಭದ್ರೇ ಲಿರಿದಿಸಿದಳು. ಅವುಗಳನ್ನು ಮೂವತ್ತೆರಡು ತುಂಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸೊಸೆಯಂದಿರಿಗೆ ನೀಡಿದಳು. ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಚಪ್ಪಲಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ವೃಷಭಾಂಕನು ಆಶ್ವಯಂಗಂಪಟ್ಟನು.

21. ಯಶೋಭದ್ರೇಯು ಅರಸನ ಆಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು ?

ಉತ್ತರ: ಯಶೋಭದ್ರೇ ಅರಸರು ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚರತ್ನಗಳಿಂದ ರಂಗೋಲಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿ, ಪಟ್ಟು ದುಕೊಲ, ಜೀನಾದಿ ದಿವ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಸಿ, ರತ್ನ ಮಣಿಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಚಿನ್ನದ ಮುಕ್ತಹಾರಗಳಿಂದ ತೋರಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅರಸನ ಆಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು.

22. ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಣನ ಮನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಯವನ್ನು ಬಿಡಿದನು ?

ಉತ್ತರ: ಕೃಷ್ಣನು, “ಕರ್ಣ ನಿಮ್ಮಾಳಗೆ (ಪಾಂಡವರು) ಯಾದವರೊಳಗೆ, ಕೌರವರೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ವಂಶವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೊದಲೆರಡಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನಾಹೆಗೂ ನೀನು ಈ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಅರಿವು ಯಾವುದು ಇಲ್ಲ.” ಎನ್ನತ್ತೆ ಭಯವನ್ನು ಬಿಡಿದನು.

23. ಕೃಷ್ಣನು ಆಮಿಷಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಿದಾಗ ಕರ್ಣನ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಭಾವನೆಗಳೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಕೃಷ್ಣನು ಆಮಿಷಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡಿದಾಗ ಕರ್ಣನ ಮನದಲ್ಲಿ “ಅಯೋ ಕುರುಪತಿಗೆ ಕೇಡಾಯಿತಲ್ಲಾ, ಕೃಷ್ಣನ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸ ಬೆಂಕಿ (ಸಿಟ್ಪು) ಹೊರಗೆ ತೋರದೆ, ಸುಡದೆ (ಕೌರವನ ವಂಶವನ್ನು ನಾಶಮಾಡದೆ) ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದೇ, ತನ್ನ ವಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡು ಹಾಕಿದನು ಮುಂದೇನು ಮಾತಾನಾಡುವುದು” ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳು ಮೂಡಿದವು.

24. ಶೂದ್ರರು, ಅಸ್ವತ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಶೂದ್ರರು, ಅಸ್ವತ್ಯರು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕ್ರಿಯೆಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಮೀನರಾಗಿ ಗುಲಾಮತನ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೂದ್ರವರ್ಗ ತನ್ನ ‘ಉಳಿಗ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬರಬೇಕೆಂದು ಕರೆಕೊಡುತ್ತಾ, ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಶೂದ್ರರು ತಮ್ಮ ಶೂದ್ರತ್ವದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಮೇಲೇಇವ ಕಾಲಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

25. ಭಗತ್ಸಿಂಗ್ ತನ್ನ ಸಹಚರರೊಡನೆ ವೀರಯೋಧನಾಗಿ ಅಮರನಾಡುದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

ಉತ್ತರ: ಭಗತ್ಸಿಂಗ್ ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗಿನ ಫಟನೆಯಿಂದ ಆಕ್ಷೋತ್ತಿತನಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಗುಂಪಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ತನ್ನ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ತನ್ನ ಸಹಚರರಾದ ಸುಖೋದೇವ್, ರಾಜ್‌ಗುರು, ಭಟ್ಟಕೇಶ್ವರ ದತ್ತರೊಂದಿಗೆ ಮರಣ ದಂಡನೆಗೆ ಈಡಾಗಿ ಹಸನ್ನುಖಿಯಾಗಿ ತಾಯಿ ಭಾರತಾಂಬಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಣತೆಗೆ ತೈಲವೆಂಬಂತೆ ವೀರಯೋಧನಾಗಿ ಅಮರನಾಗಿತ್ತಾನೆ.

26. ಭಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಸುಂದರಿಗೆ ಅರಮನೆ ಮತ್ತು ಮೃಗ ಹೇಗೆ ಕಂಡುಬಂದವು ?

ಉತ್ತರ: ಸುಂದರಿ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಭಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸುಂದರಿಯ ನೆಚ್ಚಿನ ಮುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರವಿದ್ದಿತು. ಸಂಗೀತದ ಇಂಪಿತ್ತು. ಮೃಗವಾದರೂ ಭಿಕರವಾಗಿತ್ತು. ಕೋರೆ ಹಲ್ಲು, ಹಂದಿಯ ದೇಹ, ತೋಳದ ಚಲನೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ಮೃಗ ಕರ್ಕಣ ಸದ್ಯ, ಗೊಗ್ಗರು ಧ್ವನಿಯೊಂದಿಗೆ ಅವಳನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾ, “ನೀನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಂದೆಯಾ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಸನ್ನೇಹಿತಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು.

27. ‘ಗರಕೆಯ ಹಲ್ಲು’ ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬರುವ ಒಗಟಿನ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಉತ್ತರ: ಗರಿಕೆಯ ಹಲ್ಲು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕಳೆ ಸಸ್ಯ ತೇವಾಂಶ ಇದ್ದ ಕಡೆ ಬೇಗನೆ ಚಿಗುರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗರಕೆಯ ಹಲ್ಲು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು, ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇತರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಪದರು ಇದನ್ನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಹೊಲ ಉಳುವ ರೈತನನ್ನು ಕಂಡು ನಗುವುದು ಎಂದು ಒಗಟಿನಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕವಿಗಳ / ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಸ್ಥಳ, ಕಾಲ, ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಬಿರುದು / ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಾಚ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ :

$$2 \times 3 = 6$$

28. ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ರೂ : ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ರೂ ಅವರು ಕ್ರಿ. 1936 ರಂದು ಕಾಸರಗೋಡು ಎಂಬ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಇಂದು ನಾಡಿನ ಖ್ಯಾತ ಕರ್ತೆಗಾರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಕಾದಂಬರಿಗಾರ್ತಿಯಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಂಡಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ, ಸಹನಾ, ಕದನ ವಿರಾಮ, ಪಟ್ಟಗಳು, ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕವರು, ತಳ ಒಡೆದ ದೋಷಯಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಮುಖ ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಹಾಗೂ ಚಪ್ಪಲಿಗಳು, ವೆಡ್ಡ, ಅರ್ಥರಾಶ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಸು, ಪಯಣ ಮುಂತಾದ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ‘ನೃಪತುಂಗ ಪ್ರಶ್ನಿ’ ಲಭಿಸಿದೆ.

29. ಲಕ್ಷ್ಮಿತ್ : ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿತ್ ಶ್ರೀ.1550 ರಲ್ಲಿ ಜಿಕ್ಕಮುಗಳಾರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೊರು ತಾಲೂಕಿನ ದೇವನೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು.

ಈತನಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿರಮಣ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಪತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳೂ ಇವೆ. “ಜ್ಯೋತಿಂಭಾರತ” ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮಿತ್ ಕವಿಗೆ ಉಪಮಾಲೋಲ, ಕಣಾಟಕವಿ ಚೂತವನಚೈತ್ರ - ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳಿವೆ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ : $1 \times 3 = 3$

30.

4	4	4			
- U U	U-U	- U U			
ಬೇಡ ನಿ	ನಗೇಕೆ	ಸಾಹಸ			
4	4	4	4	4	
- -	U U-	U - U	- UU	U U -	
ದಾಡಂ	ಬರಮೆ	ನೊಳಾಹ	ವಕ್ಕನು	ಗುಣನಂ	

ಈ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯವು ಕಂದಪದ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂದಪದ್ಯ ಭಂದಸ್ಸಾಗಿದೆ.

VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣ ಬರೆದು, ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ : $1 \times 3 = 3$

31. ಆತನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸಾಫ್ತ ಪಡೆದು ಉತ್ತೀರ್ಣನಾದನು. ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಂದು ಲೆಕ್ಕವೇ?

ಅಲಂಕಾರ:- ಅರ್ಥಾರ್ಥವಾಲಂಕಾರ.

ಉಪಮೇಯ:- ಆತನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಸಾಫ್ತ ಪಡೆದು ಉತ್ತೀರ್ಣನಾದನು. (ವಿಶೇಷವಾಕ್ಯ)

ಉಪಮಾನ:- ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಂದು ಲೆಕ್ಕವೇ? (ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ)

ಸಮನ್ವಯ:- ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ‘ಆತನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಸಾಫ್ತ ಪಡೆದು ಉತ್ತೀರ್ಣನಾದನು’ ಎಂಬ ವಿಶೇಷವಾಕ್ಯವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ‘ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಂದು ಲೆಕ್ಕವೇ?’ ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಸಮನ್ವಯ ಸಲಾಗಿದೆ.

ಲಕ್ಷಣ:- ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಕ್ಯದಿಂದ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಅರ್ಥಾರ್ಥವಾಲಂಕಾರ ವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

VIII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ : $1 \times 3 = 3$

32. ಶಕ್ತಿಗಂತ ಯುಕ್ತಿ ಮೇಲು

ಗಾದೆ ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ , ಗಾದೆ ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಜನಪದರ ಜೀವನದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು. ಗಾದೆಗಳು ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ವಾಮನನಾದರೂ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂತೆ. ಗಾದೆಗಳು ಜೀವನದನುಭವಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗಾದೆಗಳು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರವಾಗಿವೆ. ಶಕ್ತಿಗಂತ ಯುಕ್ತಿ ಮೇಲು ಎಂಬ ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

"ಚತುರನ ಯುಕ್ತಿಯ ಸಾವಿರಾರು ತೋಣ್ಣಲವನ್ನು ಸೋಲಿಸಬಿಲ್ಲದೆಂದು" ಸುಭಾಷಿತವೋಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದದ್ದನ್ನು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ "ಶಕ್ತಿಗಂತ ಯುಕ್ತಿ ಮೇಲು" ಎಂಬ ಗಾದೆ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡಿದೆ.

ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಲಾಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಯುಕ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಗೆಲುವಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಧಿಭೋಽಜಿತ ಉಪಾಯದಿಂದ ಎಂತಹ ಶತ್ರುವನಾನ್ವದರೂ ಸೋಲಿಸಬಹುದು. ಉದಾ: ಧೀರ್ಘಕಣಣನೆಂಬ ಮೊಲ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಲಾಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಿಂಹವು ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಮಿಶ್ರರನ್ನೆಲ್ಲರನ್ನು ರಸ್ತೆಸಿತು. ಬೀರಬಲ್ಲನು ಅಕ್ಷರನಿಗೆ, ತೆನಾಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣನು ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನಿಗೆ ತ್ರಿಯವಾದದ್ದು ಅವರ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಗಂತ ಯುಕ್ತಿಯೇ ಮೇಲು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಧಿಕಾರಿ

ಗಿಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗೆದ್ದು ಮರವಾಗಿ ಬಗ್ಗೆತೆ

ಗಾದೆ ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ , ಗಾದೆ ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಜನಪದರ ಜೀವನದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು. ಗಾದೆಗಳು ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ವಾಮನನಾದರೂ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂತೆ. ಗಾದೆಗಳು ಜೀವನದನುಭವಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗಾದೆಗಳು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರವಾಗಿವೆ. ಗಿಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗೆದ್ದು ಮರವಾಗಿ ಬಗ್ಗೆತೆ ಎಂಬ ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕದಿದ್ದಾಗಲೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಾಗ ಬಗ್ಗಿನಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕವರಿದ್ದಾಲೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದು ಕಲಿತು ಮುಂದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡವಾಗಿ ಬೆಳೆದಾಗ ಅವರು ಕಲಿಯದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಬೆಳೆಯವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಗಾದೆಯು ಇದೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿದಪ್ಪು ಯೋವನಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಕಲಿಸಲು ಕಷಣಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಕಾದಾಗಲೆ ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದೆ ರೀತಿ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ನೋವುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣವಾಗಿದ್ದಾಗಲೆ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಒಳತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

IX. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

$6 \times 3 = 18$

33. "ಕಣ್ಣ ನೀರಿದೇಕೆ ತಾಯಿ, ತುಸವ್ಯಾಜೆಯವಿಲ್ಲ"

ಅರ್ಥಿ:- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಮು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್' ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ 'ಶಬರಿ' ಗೀತನಾಟಕದಿಂದ ಆಯ್ದು 'ಶಬರಿ' ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಇದು ರಾಮ ಶಬರಿಗೆ ಹೇಳುವ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಶಬರಿ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಿರಿಗೆ ಆತಿಧ್ಯ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ರಾಮ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೂ ನನ್ನಾಸ್ಯೆಯ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಬಂದಿರಲ್ಲವೇ, ದಣಿದು ಬಂದ ನಿಮಗೆ ಈಗ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತಾ? ಹಸಿವು - ಬಾಯಾರಿಕೆ ನೀಗಿತಾ? ಅಯ್ಯೋ ಇವಳು ಬಡವಳು ಒಬ್ಬಳೇ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದಯೆ ತೋರಿದಿರಾ? ಎಂದು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡಾಗ ರಾಮ ಇದೇಕೆ ತಾಯಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಮ್ಮ ಆತಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೊರೆತ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಯ್ಯೋಧ್ಯೇಯ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಡಿವಾದದ್ದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಮ ಶಬರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಶಬರಿಯ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲದಾಗಿ ಆನಂದಬಾಷ್ಟ ಸುರಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡ ರಾಮ ತಾಯಿ ನಿಮ್ಮ ಆತಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಧನ್ಯತಾಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಮೋಣವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

34. “ಯಾವ ಜೀವಿಯೂ ತನ್ನಪ್ಪಕ್ಕೆ ತಾನಿಲ್ಲ”

ಅಯ್ದು:- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಅವರು ಬರೆದ ‘ಎಡಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಎಡಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ’ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ:- ಲೇಖಕರು ಬುದ್ಧಿನ ಕಾರುಣ್ಯ ತಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ಕೊತ್ತ ಬಗೆಯನ್ನು ಅಶೋಕ ಪ್ರೇರವರು ಹೇಳಿದ ಸಂಶೋಧನಾ ಸರ್ಕ್ಯುದ ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ ಅರ್ಥಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ. ಟಿ.ವಿ ನೋಡುವವರ ಭಾವನೆಗಳು ಪಕ್ಷದ ಕೊತಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವ ಜೀವಿಯೂ ತನ್ನಪ್ಪಕ್ಕೆ ತಾನಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಜೀವಿಗೆ ಆಗುವ ದುಃಖ ದುಮಾನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತೇ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪನ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಅನುಕಂಪನ ಇಡೀ ಜೀವಸಂಕುಲವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಎಂದು ಅರ್ಥಸ್ಥಿದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಯಾವ ಜೀವಿಯು ಸ್ವೇತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಜೀವಿಗಳು ಪರಸ್ಪರಾವಲಂಬಿಗಳು, ಇಡೀ ಜೀವಸಂಕುಲವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ವವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

35. “ತಸ್ಮರಸ್ಯಾಸ್ಯತಂ ಬಲಂ”

ಅಯ್ದು: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ‘ದುರ್ಗಾಂಧ ಕವಿ’ ವಿರಚಿತ ‘ಪಂಚತಂತ್ರ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಪೃಷ್ಟಸಾಕ್ಷಿ’ ಎಂಬ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊನ್ನು ಕದ್ದ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿ, ಅತಿ ಮೋಸದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಹಣದ ದುರಾಸೆಯಿಂದ ಬುದ್ಧಿಕೊಂಡು ‘ಕಳ್ಳುರಾದವನಿಗೆ ಸುಳ್ಳೇ ಬಲ’ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಕಳ್ಳರಾದವರಿಗೆ ಸುಳ್ಳೇ ಬಲವಾದ ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂದು ಕವಿಯು ವಾಕ್ಯಸ್ತೋಯನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ವವಾಗಿ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

36. “ ಚಟಕಾರರು ಚೋಕ ಮಾಡುತ, ನಡಿದರೂ ಹೇಳಿದೆ ಗುಡದಾಗ ”

ಅಯ್ದು:- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಬಿ. ಎಸ್. ಗಢಗಿಮತ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ‘ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ನೀಡಿರುವ ‘ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಹಲಗಲಿಗೆ ಬಂದ ಬ್ರಿಟೀಷರ ದಂಡು ಬೇಡರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿ ತಿರುತ್ತಿರುವ ಹಾಕಿ ಏನು ಉಳಿಯದ ಹಾಗೆ ಕಡಿದು ಹಾಕಿದರು. ಬೇಡರನ್ನು ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಗುಂಡನ್ನು ಹೊಡಿದರು. ಆಗ ಚಟಕಾರರು (ಆಂಗ್ಲೋಇಂಡಿಯನ್) ಬೇಡರನ್ನು ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತ ಇರುವಾಗ ಬೇಡರು ಗುಡ್ಡದ ಕಡೆ ಹೋದರು ಎಂದು ಲಾಖೀಕಾರ ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಬೀಸೋ ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಆಯುಷ್ಯ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಬೇಡರು ಬ್ರಿಟೀಷರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಗುಡ್ಡದ ಕಡೆ ಹೋದರು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ವವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

37. “ ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳ ಹರಚಿ ”

ಅಯ್ದು:- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ.ಬೆಂಡ್ರೆ ವಿರಚಿತ ‘ಗರಿ’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ:- ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲದ ಶುಭ ಹಾರ್ಡೆಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲವು ಯುಗಯುಗಗಳ ಹಣೆಬರೆಹವನ್ನು, ಅಳಿಸಿ ಹಾಕಿ ಹೊಸತನದ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ತೆರೆದು ಹೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರೆಕ್ಕೆಯ ಬಿಜ್ಜಿ ಮೇಲೇರುತ್ತಾ ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ

ಹೊಸ ಚೇತನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತ, ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶುಭ ಹರಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಯಿವ ಜನಾಂಗದ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಶುಭವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹರಿಸುವ ಕಾಲಪಕ್ಷಿಯ ಗುಣ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಮೂರಂವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

38. “ನೋಳವಿಂಗೆ ಕುಪ್ಪೆ ಪರಂ”

ಅಯ್ಯಿ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ‘ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪ’ ಬರೆದ ‘ವಿಕ್ರಮಾಜ್ಞಾನ ವಿಜಯ’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆಪೋತ್ತೇನೇ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ದ್ಯುಪದ’ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿದಾಗ ಕೋಪಗೊಂಡ ದ್ರೋಣನು ದ್ಯುಪದನನ್ನು ಕುರಿತು “ಎಲ್ಲೆ ದುಷ್ಪನೇ, ‘ನೋಳಕ್ಕೆ ಕಸದ ತಿಪ್ಪೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು’ ಎಂಬಂತೆ ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮ ನನ್ನವರೆಗೂ ಉಂಟೇ? ನನ್ನನ್ನು ಹಿರ್ಯಾಳಿಸಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ನೀನು ಗಾಬರಿಪಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆ ಹೊತ್ತಿರುವೆನೆ (ಮೀಸೆ ಹೊತ್ತಿರುವುದು ವ್ಯಾಧವಲ್ಲವೇ?) ”ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ‘ನೋಳಕ್ಕೆ ಕಸದ ತಿಪ್ಪೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು’ ಎಂಬ ಗಾದೆಯಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಗುಣ-ನಡತೆ ಅಭಿರುಚಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಮೂರಂವಾಗಿದೆ

X. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1 X 4 = 4

39. ಮತಗಳೆಲ್ಲಪೂ ಪಥಗಳು ಎನ್ನುವ

ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕೋಣ
ಭಯ ಸಂಶಯದೊಳು ಕಂದಿದ ಕಣ್ಣೊಳು
ನಾಳಿನ ಕನಸನು ಬಿತ್ತೋಣ.

ಅಧ್ಯವಾ

ಕಲುಷಿತವಾದೀ ನದೀ ಜಲಗಳಿಗೆ
ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗೋಣ
ಬರಡಾಗಿರುವೀ ಕಾಡು ಹೇಡುಗಳ
ವಸಂತವಾಗುತ ಮುಟ್ಟೋಣ

XI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಅಧ್ಯವಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಮೌಲಿವನಾದರಿಂದ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯಿರಿ :

1 X 4 = 4

40. ನೆಲಕಿಣಿವೆಂದು ಬಗೆದಿರೆ

ಚಲಕಿಣಿವೆಂ ಪಾಂಡುಸುತ್ತೊಳೀನೆಲನಿದು ಪಾ||
ಟ್ಯೂಲನೆನಗೆ ದಿನಪಸುತನಂ||
ಕೊಲಿಂದ ನೆಲನೊಡನೆ ಮತ್ತೆ ಪುದುವಾಟ್ಟಪೆನೇ||

ಮಹಾಕವಿ ‘ರನ್ನ’ ವಿರಚಿತ “ಸಾಹಸ ಭೀಮ ವಿಜಯ” ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಭಲಮನೆ ಮೆಣಿವೆಂ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದುಯೋಽಧನನು ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಶರಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ತಾತ ಭೀಷ್ಣರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಭೀಷ್ಣರು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ದುಯೋಽಧನನಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಭಲದಂಕಮಲ್ಲನಾದ ದುಯೋಽಧನ ಅಡಕ್ಕೊಪ್ಪದೆ, ತಾನು ಯುದ್ಧವನ್ನೇ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಭಲವನ್ನೆ ಸಾಧಿಸುವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವ ದುಯೋಽಧನನ ಭಲದ ಗುಣ, ಅವನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಷದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ.

“ಅಜ್ಞ ಈ ಭೂಮಿಗಾಗಿ(ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ) ಹೋರಾಡುವನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಿರಾ? ಇಲ್ಲ ಅಜ್ಞ ಇಲ್ಲ. ಭಲಕಾಗ್ಗಿಯೇ ಪಾಂಡುವಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ನೆಲ(ಭೂಮಿ) ನನಗೆ ಹಾಳು ಬಿದ್ದಿರುವ ನೆಲ. ದಿನಪಸುತನಾದ ಆ ಕಣಣನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದ ಈ ನೆಲದೊಡನೆ ಮತ್ತೆ ನಾನು ಕೂಡಿ ಬಾಳುವುದುಂಟೆ? ದುರೋಧನನ ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕಿಂತ ಭಲದ ಗುಣ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿರುವುದು ಮೌಲ್ಯಭರಿತವಾಗಿದೆ.

XII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಒರೆಯಿರಿ :

2 X 4 = 8

41. *ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ: ನಾಲ್ಕುಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು 1902 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ನೇರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್. ಕೆ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅಯ್ಯರ್ ರವರ ಸಹಕಾರದೊಡನೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವೋಚ್ಚೋಮುಖಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾದರು. 1923ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾನೂನೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದರು.

1907 ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಸಾಫಿಸಿದರು. ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ವಿರುದ್ಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಆ ಸಭೆಗೆ ಇದ್ದಿತು. 1. ಗ್ರಾಮ ನಿರ್ಮಲೀಕರಣ 2. ವೈದ್ಯ ಸಹಾಯ 3. ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರ 4. ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ 5. ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಲಭ್ಯ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದವು. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದರು. ನಾಡಿನಲ್ಲೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಾದ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್, ಮೈಸೂರು ಬಾಂಕಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಉಚಿತ ಅಸ್ತ್ರೀಗಳು ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದವು. 1906ರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಲಾಯಿತು. ರ್ಯಾಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿವನಸಮುದ್ರ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ, ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಸಾಗರ ಆಣಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಕನ್ನಾಂಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ ಆಣಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸಾಧನವನ್ನು ಮಾದರಿ ಸಂಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದರು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಭರತ ಲಿಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಸಾಧನವೂ ಕಾಣಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವು ಕಂಡುದರಿಂದ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸಾಧನವು ‘ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ’ ಎಂಬ ಕೇರ್ಮೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಥವಾ

ವಿಶೇಷಜ್ಞರು ಮೈಸೂರು ದಿವಾನರಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ: ವಿಶೇಷಜ್ಞರು ಮೈಸೂರು ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಪರಮೋಜ್ಞ ಪರಿಹಾರ, ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಂಜೀವಿನಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು “ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವಿರಬೇಕು. ಅದು ಕೆಲವೇ ಜನರ ಸೊತ್ತಾಗದೆ ಪ್ರಗತಿಪರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಆಜನ್ನಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು. 1913 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗಳು ಮದ್ರಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ಬಡಲಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸಾಧನವೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣದ ಅಂತಿಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಡೆಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲಕ ರೂಪಗೊಳಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಾಯಿತು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವೈತ್ತಿಕರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿನ ಆದೃತ ನೀಡಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾನಿಕಲ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಶಾಲೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ‘ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು’ ಸಾಫಿಸಿದ್ದ ಇವರ ಕಾಲದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಶೇಷಜ್ಞ ಅವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಅಗ್ರ ಪ್ರಾಶ್ನೆ ನೀಡಿದರು. “ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅವನತಿ” ಎಂಬ ಫೋಷನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾವತಿಯ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕು ಕಾಶಾಂನೆಯನ್ನು ಸಾಫಿತವಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಂಚಿನ ಕಾಶಾಂನೆ, ಮೊಳೆ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕಾ ಸಾಫರ, ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಶಾಂನೆ, ಜೆಷಧ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕ, ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ, ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿ ಹಾಗೂ ಕಾಗದದ ಕಾಶಾಂನೆಗಳು ಸಾಫಿತವಾದವು. ಸೋಮ ಹಾಗೂ ಲೋಹ ತಯಾರಿಕೆ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ದಿಪೋ, ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಬಟ್ಟೆ ಗಿರಣಿ, ಕಾಗದದ ತಿರುಳು, ರಟ್ಟು, ಪೆನಿಲ್,

ಬೆಂಕೆಕಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಹೀರೋಪಕರಣಗಳ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು - ಹೀಗೆ ನೂರಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡವು. ಹೀಗೆ ವಿಶೇಷಜ್ಞರು ಮುಸೂರು ದಿವಾನರಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಾರೆ.

42. ಕೆಲವೆಂಬುರವರ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗಿನ ಅಧ್ಯೈತಭಾವವು ಹಸುರು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ: ಕುವೆಂಪುರವರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವರು. ಸದಾ ಒಂದಿಲ್ಲಿಂದು ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ರಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಕವನಗಳಲ್ಲಿಂದಾದ ‘ಹಸುರು’ ಕವನವು ಆಶ್ಚರ್ಯಾಜಿ ಮಾಸದ ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದ ಹಜ್ಜ ಹಸುರನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಕವನವಾಗಿದೆ. ಈ ಕವಿತೆಯು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ‘ಕೆಲವು ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಒಂದಾಗುವ ಅವರ ಕಾವ್ಯದ ಅಧ್ಯೈತ ಸ್ಥಿಗೂ’ ನಮಥ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

ನೀಲವಣಿದ ಸಮುದ್ರದಂತಿರುವ ವನವೆಲ್ಲವೂ ಹಸುರಾಗಿದೆ. ಕವಿಯ ಆತ್ಮಕೂ ಕೂಡ ಹಸುರು ಆವರಿಸಿದೆ. ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹಸುರಾದ ಕವಿಯ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಆಗಸವು ಹಸುರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆಗಸದಲ್ಲಿರುವ ಮುಗಿಲು ಹಸುರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗದ್ದೆಯ ಬಯಲ್ಲಿ ಹಸುರಾಗಿ ಗೋಚರಿಸಿದೆ. ಮಲೆ(ಬಟ್ಟಿ), ಕಣೆವೆಗಳೆಲ್ಲವು ಹಸುರಾಗಿವೆ. ಸಂಜೆಯ ಬಿಸಿಲು ಕೂಡ ಕವಿಗೆ ಹಸುರು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಹೂಳಿನ ಕಂಬಿಗೂ ಹಸುರಿನ ಆವರಿಸಿದೆ. ಬೀಸುವ ತಂಪಾದ ಗಾಳಿಗೂ ಹಸುರು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊರಳಿಂದ ಬರುವ ಇಂಪಾದ ಧ್ವನಿ ಹಸುರಾಗಿದೆ. ಇಳೆಯ ಉಸಿರು (ಗಾಳಿ) ಕವಿಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹಸುರು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಕಡಲಿಗೂ ಹಸಿರು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಎತ್ತನೋಡಿದರತ್ತ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಹಸುರು ಕಾಣೆಸಿದೆ. ಸರ್ವವು ಹಸುರಿನ ಭಾವ ಕವಿಯ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದರಿಂದ ಒಡಲಿನಲ್ಲಿರುವ ನೆತ್ತೆರೂ ಹಸುರಾಗಿ ಕವಿಯಾತ್ಮಕೂ ಹಸುರು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗಿನ ಅಧ್ಯೈತಭಾವವು ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾ

ಕುವೆಂಪುರವರ ಪ್ರಕೃತಿ ತನ್ಯಯತೆಯ ಮಲೆನಾಡ ಸೊಬಗು ಹಸುರು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಣಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ: ಕುವೆಂಪುರವರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವರು. ಸದಾ ಒಂದಿಲ್ಲಿಂದು ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ರಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಕವನಗಳಲ್ಲಿಂದಾದ ‘ಹಸುರು’ ಕವನವು ಆಶ್ಚರ್ಯಾಜಿ ಮಾಸದ ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದ ಹಜ್ಜ ಹಸುರನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಕವನವಾಗಿದೆ. ಈ ಕವಿತೆಯು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ‘ಪ್ರಕೃತಿ ತನ್ಯಯತೆಗೂ’, ಅವರ ವಾಸಸ್ಥಳವಾದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಸೊಬಗು ಕುಪ್ಪಳಿಯ ‘ಕವಿಶೈಲ’ದಲ್ಲಿ ಆವರಿಸುಂಟಾದ ಸೌಂದರ್ಯಾನುಭವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ನೀಲವಣಿದ ಸಮುದ್ರದಂತಿರುವ ವನವೆಲ್ಲವೂ ಹಸುರಾಗಿದೆ. ಕವಿಯ ಆತ್ಮಕೂ ಕೂಡ ಹಸುರು ಆವರಿಸಿದೆ. ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹಸುರಾದ ಕವಿಯ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಆಗಸವು ಹಸುರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆಗಸದಲ್ಲಿರುವ ಮುಗಿಲು ಹಸುರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗದ್ದೆಯ ಬಯಲ್ಲಿ ಹಸುರಾಗಿ ಗೋಚರಿಸಿದೆ. ಮಲೆ(ಬಟ್ಟಿ), ಕಣೆವೆಗಳೆಲ್ಲವು ಹಸುರಾಗಿವೆ. ಸಂಜೆಯ ಬಿಸಿಲು ಕೂಡ ಕವಿಗೆ ಹಸುರು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಹೂಳಿನ ಕಂಬಿಗೂ ಹಸುರಿನ ಆವರಿಸಿದೆ. ಬೀಸುವ ತಂಪಾದ ಗಾಳಿಗೂ ಹಸುರು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಹಕ್ಕಿಯ ಕೊರಳಿಂದ ಬರುವ ಇಂಪಾದ ಧ್ವನಿ ಹಸುರಾಗಿದೆ. ಇಳೆಯ ಉಸಿರು (ಗಾಳಿ) ಕವಿಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹಸುರು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಕಡಲಿಗೂ ಹಸಿರು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಎತ್ತನೋಡಿದರತ್ತ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಹಸುರು ಕಾಣೆಸಿದೆ. ಸರ್ವವು ಹಸುರಿನ ಭಾವ ಕವಿಯ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದರಿಂದ ಒಡಲಿನಲ್ಲಿರುವ ನೆತ್ತೆರೂ ಹಸುರಾಗಿ ಕವಿಯಾತ್ಮಕೂ ಹಸುರು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕುವೆಂಪುರವರ ಪ್ರಕೃತಿ ತನ್ಯಯತೆಯ ಮಲೆನಾಡ ಸೊಬಗು ಹಸುರು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಣಗೊಂಡಿದೆ.

XIII. ಈ ಕಳಗಿನ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಮನಃಿನಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಂಡು, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ : $2 \times 2 = 4$

ಚಾಲೀನ ಚಾಲೀನ್ನಾನ ಕಲಾವಂತಿಕೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಜನರನ್ನು ಮುಗ್ಗಿಸಿಸಿದೆ. ಏಷ್ಟಾದ ಜನಸೋಮ, ಯಂತೋಪಿನ ಜನತೆ, ಆಪ್ತಿಕದ ನೀಗೋರ್ನೆಗಳು - ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರು ಬ್ರಿಯರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಈ ಮಾನವತೆಯೇ ಕಾರಣ. ಚಲನಚಿತ್ರದ ಭಾಷೆ ಆಡುವ ಮಾತಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ. ಅದು ನಾಟಕದ ಭಾಷೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಚಲನಚಿತ್ರ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಲಾಪ್ರಕಾರ, ಈ ಹೊಸ ಕಲಾಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಭಾಷೆಯೇ ಬೇಕು. ಈ ಭಾಷೆ ಆಡುವ ಮಾತಿನದಲ್ಲ, ಅಭಿನಯದ್ದು, ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿ ಅಭಿನಯದ್ದು. ಇದು ಚಾಲೀನ ಚಾಲೀನ್ನಾನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಹಲವು ಚಲನಚಿತ್ರ ತಯಾರಕರು ಇದನ್ವರಿತಿಲ್ಲ. ಆಡುವ ಮಾತಿಗೆ ಅವರು ಅಭಿನಯವನ್ನು ಹೊಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚಾಲೀನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಅಭಿನಯವೇ ಪ್ರಥಾನ; ಮಾತು ಗೌಣ; ಅದು ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೇ. ಅಂತಹೇ ಚಾಲೀನ್ನಾನ ದೇಹದ ಪ್ರತಿಭಾಗವೂ

ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಭಾವಸಮಾರಾಥನೆಯ ಅಭಿನಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ದೇಹ ವೀಣೆಯಂತೆ ಮಿಡಿಯುವ ತಂತಿ, ಮಾತಿಗೆ | ಮೀರಿದ ಭಾವಪ್ರಕಟ-ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ತಾಗುವ ರಸದೌತಣ-ಇದು ಅವರ ಗುರಿ. ಅವರ ಚಿತ್ರ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ನಿರ್ಜಿವ ಭಾಯೆಯಲ್ಲ, ಅದು ಸಚೀವ, ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಚಾರ್ಲಿಗೆ ಕಚಗುಳಿಯಿಡಬಹುದು. ಅವರನ್ನು ಅಳಿಸಬಹುದು, ಉದ್ದೇಕಗೊಳಿಸಬಹುದು ಎನ್ನವಷ್ಟು ಸಚೀವ, ಮಾತಿಗೆ ಮೀರಿದ ಈ ಅಭಿನಯ ಚಾತುಯ್ಯದಿಂದಲೇ ಚಾರ್ಲಿ ಚಾಳ್ಳಿನ್ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ, ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ಜನರಿಗೂ ತ್ವಿಯರಾಗಿರುವುದು.

ಎ.ಜಿ. ಗಾಡಿನರ್ ಎಂಬ ಲೇಖಕರು ಚಾರ್ಲಿ ಚಾಳ್ಳಿನರನ್ನು ಚಾಲ್ರ್ ಡಿಕನ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಮಾನವತಾವಾದಿಗಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದವರು. ಆದರೆ ಡಿಕನ್ಸ್ ಲೇಖಕ, ಚಾರ್ಲಿ ಚಾಳ್ಳಿನ್ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಟ. ಚಲನಚಿತ್ರದ ಅವಶಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಚಾಳ್ಳಿನ್ ಬಹುಶಃ ಲೇಖಕರೋ, ರಂಗಭೂಮಿಯ ನಟರೋ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೇನೋ ಎಂದು ಉಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ, ಅಂತಹ ಚಾಳ್ಳಿನ್, ಡಿಕನ್ಸ್ ಇಬ್ಬರೂ ಬಡತನದ ಆಡುಂಬೊಲದಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು, ಸಂತೆಯ ನೆರವಿಯನ್ನು, ಪತಿತರನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದರಲ್ಲೇ-ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಆಸಕ್ತಿ. ಡಿಕನ್ಸ್ ಕಾದಂಬಿರಿಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಆತನ ಪಾತ್ರ ನಿರೂಪಣಾ ಕೌಶಲವನ್ನು, ಆತ ರಚಿಸಿರುವ ಪಾತ್ರ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನೂ ಕಂಡು ಬೇರಾಗುತ್ತದೆ. ಜನ ಜಂಗಳಿಯ ಅಳು-ನಗು, ಹೋಪ್-ಕೆನಿಕರ, ಹೈಟ್-ಸ್ನೇಕ, ಮಮತೆ-ಮಾತ್ರಯ್, ಮಿತಿ-ವೈಪರೀತ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅಂತಃಕರಣ ಮೃದುವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊನೆಗೆ ಹೊರಡುವುದು ಒಂದು ನಿಟ್ಟುಂಬಿರು, ಅಸಹಾಯಕತೆಯ ಉದ್ದಾರ. ಈ ಜಂಗಳಿಯಲ್ಲಿ ವೈಕೆಶಿಕೆಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬಬಿಂಬಿರು ಸನ್ನಿಹಿತದ ಶಿಶುಗಳು. ಅವರ ಬವಣೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಗಬೇಕಷ್ಟೆ, ಬಿಡುಗಡೆ ? ಎಂದೋ ಹೇಗೋ-ಯಾರು ಬಲ್ಲರು ? ಡಿಕನ್ಸ್ ಉಹಿಗೆ ನಿಲುಕದ ವಿಷಯ ಅದು.

43. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಚಾರ್ಲಿ ಚಾಳ್ಳಿನ್ ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ಒಂದು ಹೊಸ ಕಲಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೇಗೆ ರೂಪುಗೊಳಿಸಿದರು ?

ಉತ್ತರ: ಚಾರ್ಲಿ ಚಾಳ್ಳಿನ್‌ನ ಕಲಾವಂತಿಕೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಜನರನ್ನು ಮುಗ್ಧಗೊಳಿಸಿದೆ. ಚಲನಚಿತ್ರ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಲಾಪ್ರಕಾರ, ಈ ಹೊಸ ಕಲಾಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಭಾಷೆಯೇ ಬೇಕು. ಈ ಭಾಷೆ ಆಡುವ ಮಾತಿನದಲ್ಲ, ಅಭಿನಯದ್ವಾರಾ ಸನ್ನಿಹಿತದ್ವಾರಾ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಚಾರ್ಲಿಯ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯವೇ ಪ್ರಥಾನ; ಮಾತು ಗೊಣ; ಅದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೇ. ಅಂತೆಯೇ ಚಾಳ್ಳಿನ್ ದೇಹದ ಪ್ರತಿಭಾಗವೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಭಾವಸಮಾರಾಥನೆಯ ಅಭಿನಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ದೇಹ ವೀಣೆಯಂತೆ ಮಿಡಿಯುವ ತಂತಿ, ಮಾತಿಗೆ ಮೀರಿದ ಭಾವಪ್ರಕಟ-ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ತಾಗುವ ರಸದೌತಣ-ಇದು ಅವರ ಗುರಿ. ಅವರ ಚಿತ್ರ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ನಿರ್ಜಿವ ಭಾಯೆಯಲ್ಲ, ಅದು ಸಚೀವ, ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಚಾರ್ಲಿಗೆ ಕಚಗುಳಿಯಿಡಬಹುದು. ಅವರನ್ನು ಅಳಿಸಬಹುದು, ಉದ್ದೇಕಗೊಳಿಸಬಹುದು ಎನ್ನವಷ್ಟು ಸಚೀವ, ಮಾತಿಗೆ ಮೀರಿದ ಈ ಅಭಿನಯ ಚಾತುಯ್ಯದಿಂದಲೇ ಚಾರ್ಲಿ ಚಾಳ್ಳಿನ್ ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ಒಂದು ಹೊಸ ಕಲಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳಿಸಿದರು.

ಬ) ಚಾರ್ಲಿ ಚಾಳ್ಳಿನ್ ಮತ್ತು ಚಾಲ್ರ್ ಡಿಕನ್ಸ್ ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮೃತ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಉತ್ತರ: ಎ.ಜಿ. ಗಾಡಿನರ್ ಎಂಬ ಲೇಖಕರು ಚಾರ್ಲಿ ಚಾಳ್ಳಿನರನ್ನು ಚಾಲ್ರ್ ಡಿಕನ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಮಾನವತಾವಾದಿಗಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದವರು. ಆದರೆ ಡಿಕನ್ಸ್ ಲೇಖಕ, ಚಾರ್ಲಿ ಚಾಳ್ಳಿನ್ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಟ. ಚಲನಚಿತ್ರದ ಅವಶಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಚಾಳ್ಳಿನ್ ಬಹುಶಃ ಲೇಖಕರೋ, ರಂಗಭೂಮಿಯ ನಟರೋ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೇನೋ ಎಂದು ಉಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ, ಅಂತಹ ಚಾಳ್ಳಿನ್, ಡಿಕನ್ಸ್ ಇಬ್ಬರೂ ಬಡತನದ ಆಡುಂಬೊಲದಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು, ಸಂತೆಯ ನೆರವಿಯನ್ನು, ಪತಿತರನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದರಲ್ಲೇ-ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಆಸಕ್ತಿ. ಹೀಗೆ ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿನ ಸಾಮೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

XIV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ : 1 X 5 = 5

44. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಸಕಾರ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ “ಸೃಜನ್” ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೃಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಚಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಇವರಿಂದ

ಸೃಜನ್
10ನೇ ತರಗತಿ
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ
ಬಾಗಲಕೋಟೆ

ಇವರಿಗೆ

ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು
ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆ

ಮಾನ್ಯರೆ,

ವಿಷಯ : ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮನವಿ

ಈ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಉಂಟಾದ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ಮನೆ- ಮತಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಕಂಬಗಳು ಧರೆಗುರುತಿ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವಂತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಪರಿಹಾರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ನಮ್ಮೆ ಉರಿನ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ

ಸ್ಥಳ: ಬಾಗಲಕೋಟೆ
ದಿನಾಂಕ : 17-02-2020

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ
ಸೃಜನ್

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಾಯಚೂರಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ 'ಸುಭೋಧ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಶಾಲಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಕ ಪ್ರವಾಸದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಕಲಬುರಗಿಯ ಶರಣಬಸವೇಶ್ವರ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ 'ರಮೇಶ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಗಳಿಂದಿನಿಗೊಂಡು ಪತ್ರಪನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸುಭೋಧ
10ನೇ ತರಗತಿ
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ
ರಾಯಚೂರು
ದಿನಾಂಕ : 17.02.2020

ನನ್ನ ಶ್ರೀತಿಯ ಗಳಿಗೆ ರಮೇಶ,

ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದೀರ್ಬಾಯಾ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಗಳಿಯ ನಾವು ದಿನಾಂಕ 10.01.2020 ರಿಂದ 12.01.2020 ರ ವರೆಗೆ ಬೇಲೂರು, ಹಳೆಬೀಡು, ಶ್ರವಣಬೆಳಗಾಳ, ಮೈಸೂರು, ತಲಕಾಡು ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶ ಸುತ್ತು ಕೋಶ ಓದು ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನಂತೆ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋದ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಬೇಲೂರಿನ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ನೋಡಲು ಬಲು ಸುಂದರವಾಗಿತ್ತು. ಹೊಯ್ಯಳರ ಕಾಲದ ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಶೈಲಿ ಕಣ್ಣನ ತಣೆಸಿತು. ಶ್ರವಣಬೆಳಗಾಳದ ವೈರಾಗ್ಯ ಮೂರ್ತಿ, ಏಕಶಿಲಾ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ಭಾಷುಬಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಚಾವುಂಡರಾಯನಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆವು. ಮೈಸೂರಿನ ಸುಂದರ ಅರಮನೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ದಂಗು ಬಡಿಸಿತು. ಅರಸರ ಸುಂದರ ಬೇವನಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ತಲಕಾಡಿನ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ವೈಭವದಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಸ್ಥಳಗಳು ನಿಜಕ್ಕೂ ನಮ್ಮೆ

ಇತಿಹಾಸದ , ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹೆಗ್ಗರುತುಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಗೆಳೆಯ ನೀನೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯ
ಸುಖೋಧ

ಹೊರವಿಳಾಸ

ರಮೇಶ

ಶರಣಬಸವೇಶ್ವರ ಬಡಾವಣೆ

ಮನೆ ನಂ-100

ಕಲಬುರಿ - 583201

XV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹದಿನ್ಯೇದು ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ :

1 X 5 = 5

45. ಕನಾಟಕದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತು

ಪೀಠಿಕೆ : ಕನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಸಂಪದ್ಭರಿತ ನಾಡಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ನಮಗೆ ದೂರೆಯಬಹುದಾದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ : ಕನಾಟಕ ಏನಿಜ ಸಂಪತ್ತು, ಜಲಸಂಪತ್ತು, ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತು, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಶ್ರೀಗಂಧದ ನಾಡು - ಚಿನ್ನದ ಬೀಡು ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವಂತಹದ್ದು. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಏಳಿಗೆಗೆ ಭದ್ರಭುನಾದಿ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಇಡೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಏಕೆಕ್ಕ ರಾಜ್ಯ ನಮ್ಮ ಕನಾಟಕ. ಜೀವ ಸಂಕುಲಗಳ ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಜೀವ ನದಿಗಳ ಉಗಮ ಸಾಫನವಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ, ಕೃಷ್ಣ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಗೋದಾವರಿ, ವೇದಾವತಿ, ಭೀಮಾನದಿ, ಹೇಮಾವತಿ, ತುಂಗಭದ್ರ, ಘಟಪ್ರಯ, ಮಲಪ್ರಯ ಮುಂತಾದ ನದಿಗಳಿಂದ ಜೀವಜಲಕ್ಕೆ ಆಸರೆಯಾಗಿವೆ. ವನಸ್ಪರಿಯ ದಟ್ಟ ಸೂಬಗು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ಭೂಮಿ ಅರಣ್ಯ, ಏನಿಜ, ಜಲಮೂಲ ಮುಂತಾದ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಬರಿದಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕನಾಟಕವು ಪಡೆದಿದೆ.

ಕನಾಟಕವು ಸಮೃದ್ಧ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಜೀವಧ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಇತಿಹಾಸ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ವಿಶ್ವಿಶ್ವಾಸಿಯ ಗಂಧದ ಮರ, ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ, ತೇಗದದ ಮರ ಮಸಾಲೆ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಮತ್ತು ಚಿನ್ನಕ್ಕೆ ಇದು ತವರಿನಂತಿದೆ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು, ತಾಮ್ರದ ಅದಿರು, ಮಾರ್ಗಾಂಗ್ ನೀಸ್ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಏನಿಜಗಳ ಗಣಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಬಾನೆಗಳಿಗೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾದ ಸುಣ್ಣಿಲಾ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಹೇಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನ ನೇಲೆ ಕನಾಟಕವಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ : ಮಾನವನ ದುರಾಸೆಯಿಂದ ಇಂದು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಬರಿದಾಗ ತೊಡಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಲಸಂಪತ್ತು, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಜೀವ ಸಂಕುಲಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯ ಕಟ್ಟಿಟಿ ಬುತ್ತಿ ಎಂದರು ತಪ್ಪಾಗಿರು. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬರಿದಾಗಿಸದೆ ಮುಂದಿನ ಏಳಿಗೆಗೆ ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಹೆಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.

పీఎస్: హేముక్కల్ని మానసికవాగి , బోధికవాగి, ఆధికవాగి, సామాజికవాగి నబలతేవన్న హేస్టిసి అవరు ఆత్మ విశ్వాసవన్న హొందువంతే మాడలు ఇందు కేంద్ర హగూ రాజ్య సకారగళు మహిళేయరిగే ప్రాథాన్యతే నీడువ జలవారు యోజనగళన్న హాశికొండివే.

విషయ నిరూపణ : రాజకీయవాగి, సామాజికవాగి, జీదోగికవాగి మీసలలాతి సౌలభ్యవన్ను ఒదగిసి శోట్టివే. కుటుంబ యోజనెయన్ను అభవడిసికొళ్చుట , బడతన రేఖగింత కేళగిరువ హెణ్ణు ముక్కళ మొదల ఎరడు హెణ్ణు ముక్కళిగే భాగ్యలపై యోజనెయన్ను నీడలాగిదే. సమగ్ర ముక్కళ అభివృద్ధి యోజనెయడియల్లి గభించి మత్తు బాణంతియర ఆరోగ్య, శిక్షణ ఆరోగ్య, ఆర్థిక సంబంధించి కాయుగళన్ను మాడలాగుత్తదే. అంగనవాడి కేంద్రగళ మూలక గభించియరిగే , వదివరేయద హెణ్ణు ముక్కళిగే పౌష్టిక ఆహారవన్ను ఒదగిసలాగుత్తదే. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రగళ మూలక గభించి మహిళియరిగే మత్తు హాలుణిసువ తాయందిరిగే ఉచిత ఆరోగ్య తపాసణ , లసికేళన్ను నీడలాగుత్తదే. జనని సురక్ష యోజనె ముంతాద యోజనెగళివే.

ಒಂದನೆಯ ತರಗತಿಯಿಂದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೂ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಉಚಿತ ಸೈಕಲ್, ಸಮವಸ್ತು, ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕ, ಬಿಸಿಯಾಟ, ಕ್ರೀರಭಾಗ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಶಿಶುಧಾಮಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬೇಟಿ ಬಚಾವೋ ಬೇಟಿ ಪದಾವೋ ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕನಾರ್ಕಟಕ ಮಹಿಳಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯೋಗಿನಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ನಿರಾಶ್ರಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಾಂತಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿಗದಿಕ, ವಿಧವಾ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಮಹಿಳೆಗಾಗಿ ಆಹಾರ, ವಸತಿ, ಬಟ್ಟೆ, ಆರೋಗ್ಯ, ರಕ್ಷಣೆ, ಸಮಲೋಚನೆ, ಕಾನೂನು ನೇರವು, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರಲು ತರಬೇತಿಯಂತಹ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧಾರ್ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾಲಂಬನೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀಶಕ್ತಿ ಸಂಪರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸುವಿನ್ಯಾಸ ಸಮ್ಮಾನಿ ಯೋಜನೆ, ವಿಧವಾ ವೇತನಾ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ: ತೊಟ್ಟಿಲನ್ನು ತೂಗುವ ಕೈ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಆಳಬಲ್ಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣವಾದರೆ ಜಗತ್ತು ಉದ್ದಾರವಾದೀತು. ಮಹಿಳೆಯರ ಸತಕ್ತರಾದರೆ ದೇಶವೂ ಸತಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಬಲರಾಗಲೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯು ಶಕ್ತಿವಂತಭಾಗಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತನ್ನ ಜಚ್ಚಿಯಂತೆ ಸಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಬಾಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿದಾಗ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಫ್ತಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಹೇಳ್ಣಿ ಮಹಿಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.